

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

D é d a.

Háborúban vagyunk, tele van a két kezünk a háború követelte felfokozott munkával. Sokan a legjobbjaink közül fegyverrel a kezükben harcolnak a magyar jövőért. Nincs időnk az ünneplésre, de mégis meg kell álljunk egy ünnepi percre. Jogos ez az ünneplés. Jogos, ha a nemzet élet-halál harcában megállunk egy röpke pillanatra a ragyogó szemekkel tekintünk a távolba, oda messze Székelyországba s szívünk boldog dobogásán keresztül halljuk a Turán vonat csatogását, amint rohan megittasultan az új vaspályán szédítő magasságokban remek ívelésű hidakon, zuhogó patatok felett, majd dübörögve rohan az új alagutak sötétjébe.

A bécsi döntéssel, amely Északerdélyt és a Székelyföldet visszaadta Magyarországnak nagy feladatok hátráltak reánk. Pótolni kellett mindazt, amit huszonkét éven keresztül elmulasztottak, mert a szörnyű megszállás alatt nem történt ott egy kapavágás sem. Tengelytörő utak, vízműsások, feneketlen por jelezte a román uralom nyomát s az új erdélyi határ következtében Székelyföld vasút nélkül maradt.

Ezen a nehéz és tarthatatlan állapotban segíteni kellett s megszületett a 48 kilométeres vasútvonal olyan rövid idő alatt, ami béke időben is hihetetlen teljesítmény lett volna. Az új vonal megteremtése a hegyvidéken keresztül alagutakkal, vízfolyókkal, áthidalásokkal, új állomások építésével roppant feladat volt, amely erősen próbára tette az ország alkotóképességét. A próbát fényesen kiállottuk. Bátran és büszkén állíthatjuk e munkát a világ közvéleménye elé, mert a munka frontján éppúgy meg-

álltuk helyünket, mint a fegyverek küzdelmében.

Az a 30.000 munkás, azok a mérnökök, tervezők, térképezők, akik ezt a gigantikus munkát alig két esztendő alatt elvégezték a nemzet megbecsülését, háliját és köszönetét érdemelték ki s ezt a köszönetet és elismerést olvashatták ki a Kormányzó Úr szeméből, amikor a vasút ünnepélyes megnyitásakor szeretettel és büszkeséggel szemükbe nézett.

Igen... A századok viharában megacélosodott székely nép a szeretfalva-dédaí vasútvonallal nem ajándékot kapott, hanem a magyar összetartásnak

könél és vasnál maradandóbb bizonyítékát és azt a megnyugtató tudatot, hogy mindig gondolunk rájuk és minden gondolatunkkal, minden cselekedetünkkel szorosabba akarjuk fűzni a magyar egységet.

Az a nemzet, amely a legnagyobb megpróbáltatások mellett, háború kellős közepén ilyen belső feladatok elvégzésére alkalmas, joggal kérhet helyet magának ott, ahol a népek sorsát intézik. Megálljuk a helyünket a harcban, de éppen úgy a békés teremtő munkában is.

A jövő pedig a harcos és dolgozó népeké!

Nagyszabású sajtó- és könyvkiállítás a Gimnáziumban.

Városunk gimnáziumának szokott rendjét december hó 8 án és azt követő napokban megváltoztatta a gimnázium fiú kongregációjának nagyszabású kiűnően rendezett és érdeklődést kiváltott Sajtó-, és könyvkiállítása. Az intézet tornatermében hullámzó tömeg fogad bennünket. Férfiak, asszonyok, lányok és fiúk, önfeladten merülnek bele a kiállított anyagba. A hatalmas tornateremben megteltek a falak az ország sajtótermékeinek példányaival. Műszaki lapok és folyóiratok, — Katolikus folyóiratok, Ifjúsági lapok és folyóiratok, hitbuzgalmi lapok, a Kalot lapjai, Egyházi lapok, Napilapok, Honvédségi lapok, Hetilapok, díszítik a falakat izléses keretekben, úgyesen szemléltetően csoportosítva, közben-közben egy egy jólsikerült plakáttal. A teremben pedig a Központi Sajtó Vállalatnak hatalmas sátra, a szépirodalmi és ifjúsági könyvek, a Nemzeti könyvtár sátrai. *Fridrich Oszkár* és *Regnum* könyvkereskedőtől és *Vörisek Lajos* kereskedőtől hívják a látogatókat s hirdetik: Ha igaz, hogy egy mázsa rossz könyv többet rombol, mint száz mázsa bomba, akkor az is igaz, hogy a jó könyv nagyon sokat használ. S a kiállítást a terem egyik végében uralja a Kereszt, a másik végében a Kongregáció jelvénye. A ísárakban úgyesen mozgó udvarias gimnázisták kínálják a jó könyvet, s keresztényfolyóiratokat, — csillogó szemekkel veszik fel a rendeléseket. Kimondja, hogy nincs kereske-

delmi szellem a keresztény ifjúságban?

Az érdeklődők között látjuk *vitéz Szönyi Alajos* polgármestert, *Tihanyi János* apát plébánosost és még sokan másokat a város és társadalom vezetőrétegéből. Itt látjuk *dr Miklóssy Alajost* a Központi Sajtó Vállalat főtítkárát.

A kiállítást 5 órakor ünnepség nyitja meg. *Arató Béla* VII. o. t. „A gépnek enni kell” c verset adja elő lendülettel. Majd *Hites Ferenc* gimnáziumi igazgató emelkedik szólásra. — Öszinte örömmel köszönti a nagyszámúban megjelenteket, a KSV itt megjelent főtítkárát, majd így folytatta. Az ember, akkor lett történelmi lény, amikor először volt képes leírni gondolatait s akkor lelt kultúrtozomeggé, amikor gondolatait százezres példányban tudta papírra vetni s ezzel irányítani a tömegeket. Hatalmasság ma a Sajtó, mert megismerteti az emberiséget kincseit, örök értékeit, de ugyanakkor rombolni is tud. Eppen ezért fontos, hogy csak a jó sajtót, csak a jó könyvet vegyünk kezünkbe, adjunk gyermekeinknek. A mindennapos robotban könnyen megfeledkezhetünk az emberiség nagyértékeiről s éppen ezért kell, hogy egy jó könyv, egy jó folyóirat, napisajtó eszünkbe juttassa mindazt. A jobb és szebb életnevelésnek az útja és módja a jó sajtó s kívánja, hogy a gimnázium kongregációjának ez a vállalkozása meg is hozza a maga jó gyümölcsét.

A nagy tetszéssel fogadott bevezető után általános figyelem közepette *dr Miklóssy Alajos* Központi Sajtó Vállalat főtítkára mondott nagyszabású, statisztikai adatokkal alátámasztott meggyőző erejű beszédet, a magyar napi sajtóról. Történelmi visszaillesztés után megdöbbenő adatokkal igazolta, hogy az 1840. óta megindított aknamunka következtében az 1918 as őszi-rozsás forradalom is egyedül és kizárólag a baloldali sajtó pusztító hatásának volt köszönhető. A baloldali sajtó rendfiette meg az idegen földönálló magyar fegyvereket és ez a sajtó mételezte meg a belsőfrontot, amely nem akart katonát látni s megteremtette a pesti utca uralmát, amely Prohászka püspököt mocskos száju püspöknek nevezte s egy-egy katolikus megmozdulást „Zöldségvásár a vigadóban” címmel ruházott fel s hogy idáig jutottunk, annak elsősorban az ország keresztény olvasóközönsége volt az oka, mert hiszen a kereszténysajtó már 1912 ben megkezdte ellenmunkáját a baloldali sajtóva szemben, azonban a kereszténysajtótermékek együttes példányszáma a baloldali sajtótermékek példányszámainak mindössze 45 %-át tette ki. Ha akkor öntudatosabbak lettünk volna, akkor nem lett volna szükség zsidótörvényre sem s nem kellett volna a kormányzatnak egyes baloldali sajtótermékeket betiltani. Azóta megtörtént az átállítás, keresztény jelszóval jelenik meg a legtöbb napi sajtótermék, azonban a háttérben még mindig sok esetben a baloldali szellem irányítja a lapokat.

Ma nem lehetnyiltan destruálni, tehát az elhallgatás módját választják. Elhallgatnak mindent, ami a keresztény katolikus. A keresztény szó pedig kristálytisza magyar keresztény szellemet kell, hogy jelentsen minálunk. Ne mondja senki azt, hogy reá nincs hatással az idegen szellemű sajtótermék. Mindenkire hatással van öntudatlanul is a szerint alakítja véleményét. Aki öntudatos kereszténynek és magyarnak vallja magát, válogassa meg napisajtóját, folyóiratait, könyveit, nehogy megismé- lődhessék 1918., mert ma a belsőfrontnak ez is egyik égetően fontos kérdése és ne kelljen gyermekeik elől eldugdosni olmányainkat. Szeretettel, örömmel köszönti Sajtóvállalat nevében ezt a nagyszabású, kiválóan rendezet kiállítást s reméli, hogy

meg is fogja hozni a maga értékes gyümölcsét.

Hosszan tartó, szünni nem akaró taps köszöntötte dr. Miklóssy főtitkárt, majd Tihanyi János apátplebános emelkedett szólásra, A katolikus Egyházat ugymond sok rágalom éri, igen sokszor azok részéről, akik nem ismerik, vagy csak felületesen az egyház tanait s ezt a körülményt a baloldali sajtó a tudatlan tömegek megméltelyezésére használja fel. Öntudatos keresztény katolikus ember előtt nem lehet közömbös a baloldali sajtónak aknamunkája s épen ezért erkölcsi kötelességünk ma már hála Istennek több napilappal folyóirattal és egyéb sajtótermékekkel rendelkező keresztény sajtónak támogatása. Ne kritizáljunk felületlenül, hiszen mindenkinél megfelelően írni ugysem lehet. A keresztény sajtó ma hivatása magaslatán áll. Ennek terjesztése kiolvasott példányok továbbadása előfizetők gyűjtése, a ponyvatermékeknek kiszorítása s az u. n. nemes ponyvának megkedvelése egyik fontos keresztény kötelességünk. Hisz annyi bűnös kéz dolgozik még ma is országunkba a nép szellemi jóvájának megrontásán. Eppen ezért különös elismerés illeti a gimnázium lelkes és fáradhatatlan hittanárát Staub Adámot és Ribli János VIII. o. tan. főrendezővel együtt az összes kongreganistákat, hogy fiatalos lendülettel, fáradtságot nem ismerve, hatalmas anyagot hoztak össze keresztény sajtótermékekből és fejhetetlen élményt nyújtottak egyben Mohács városának. Köszönet illeti ezért Hites Ferenc igazgatót is, ki rendelkezésre bocsátotta a tornatermet. Hisz és vallja, hogy az az ifjuság, amely már ilyen korban a keresztény sajtó szolgálatába állítja ereit, későbbi férfikorban is megtántoríthatatlan harcosává lesz. A nagytetszéssel fogadott beszéd után Ribli János a kiállítás ifjusági főrendezője beszámoló arról, hogy 750 ujság, 521 kötet Nemzeti könyvtár füzet, 400 kötet könyv, s 200 plakát nyert kiállítás s köszönetet mond a megjelenteknek. A nagyszabású ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget.

Staub Adám gimnáziumi hittanár és lelkes kongreganistái vállalkozásukkal olyan utra léptek, amelynek fontossága az ország mai harcában létkérdés és hisszük, hogy fáradozásaiknak meg is lesz az eredménye s a keresztény sajtónak és irodalomnak Mohács város keresztény társadalma egyik fontos bástyája lesz.

Iparosok figyelmébe. A Ipartestület értesíti tagjait, hogy a következő anyagok kerülnek kiosztásra asztalok, szobafestő és könyvparosok részére enyv. Utalványok átvehető az ipartestületnél.

Rokkantak figyelmébe. A város polgármestere felhívja a jelenleg folyó háború során megrokantakat, hogy saját érdekében, adatefelvétel céljából a Bajtársi Szolgálat helyiségében, városháza 12. sz. szobában, kedden vagy pénteken délután 5—6 óra között jelentkezzenek.

Szép eredménnyel működik a Bajtársi szolgálat.

Lapunk hasábjain annak idején beszámoltunk a Bajtársi szolgálat mohácsi szervezetének megalakulásáról is. Ez a szervezet elsősorban a hadbavonultak érdekeit hivatott megvédeni és képviselni a hatóságok és hivatalos szervek előtt és magánosokkal szemben s különösen a családi segély kérdésében az érdekelteknek megfelelő felvilágosítással, tanáccsal szolgálni, azután a távollevő családfelettartó helyett elvégezni az otthonmaradottak ügyes bajos dolgait, adóügyeit, esetleges per esetén megfelelő rászorultság esetén ingyenes jogi képviselőről gondoskodni.

A közéletmezési kérdésekben biztosítani a hadbavonultak hozzátartozóinak különleges és kiváltságos jogait Dr. Szivér Lajos ügyvéd, vármegyei tb. főügyész és Zoltán József ny. bírósági főtiszt fáradságot nem ismerve látják el ezt a valóban áldozatos, de nemes hazafiúi munkát.

Amikor otjártunk láttuk azt a bizalmat, amivel a hadbavonultak hozzátartozók felkeresik a Bajtársi szolgálat városháza utcai helyiségét s megnyugodva veszik tudomásul, hogy minden panaszt, óhajt, kérelmet a lehető legrövidebb időn belül intézi el a szolgálat s szükség esetén a hivatalos hatóságokkal szemben is minden körülmények között is megvédi a bevonultak érdekeit. A szervezet június hó 30-ika óta 70 ügyben járt el. Az ügyek legnagyobb része a hadisegély, adó, lakásügyek, jegyigénylések és peres eljárásokról tevődnek. A hadisegély kérdésben megnyugtató az a mód, ahogy azt Mohács megyei város e célra kirendelt tisztviselői intézik. Lelkiismeretes és gyors az elintézés.

Természetesen itt aztán alkalmunk volt megismerkedni az érem másik oldalával is. Amikor olyanok kérnek hadisegélyt, akár rosszhiszemből, akár tudatlanságból, akiknek a rendelt értelmében nem jár. Láttunk két határozatot, amelyből kiünik, hogy a kérelmezők 38 meg 60 kat. hold ingatlanal rendelkeznek. Természetes, hogy ilyen nem kaphat, azonban alkalmas az ilyesmi arra, hogy rontsa a közhangulatot a hadisegély ügyek terén, mert elhallgatja az illető, amikor másnak panaszko-

dik, hogy mennyi vagyona van. Vagy pedig arra hivatkozik, hogy mások is megkapták. Igaz vannak ilyenek is, de most már nagyon kevesen, mert ahol a szervezet tudomást szerez arról, hogy olyan is kap segélyt, aki hatóság félrevezetésével szerezte meg, ott megindítja a megvonási eljárást. A panaszok nagyrésze az adóügyekből tevődik.

Helyénvaló lenne az adófelosztási bizottságba különagot delegálni, aki ha hadbavonult adóját tárgyalná képviselve annak érdekét. Kívánatos lenne az is, hogy minden hivatalvezető megfelelő útbaigazítást adjon hivatalának a bajtársi szolgálatról és annak szervezetről, mert nem egy ízben fordult elő, hogy egyes tisztviselők a jogalapot vitatták, vajjon jogosan jár-e el a szervezet a hadbavonult ügyben. Nem vitás, hogy azért szervezték, hogy elsősorban hatóságok és hivatalok előtt is eljárjon a szervezet, ahol az otthonmaradott el sem tudná mondani panaszát.

Jelentős az anyagi segítség, amit a város közönségének adományából juttathat a szervezet az otthonmaradottak részére betegsége, tenetése, vagy rendkívüli csapás esetén.

Ezután is felhívjuk minden hadbavonult hozzátartozóját, ha valamilyen panasz, kérelme, elintézni valója van, ne hallgasson rosszindulatú, vagy tájékozatlan emberek tanácsaira, ne is forduljon rögtön apró cseprő sokszor nem is indokolt panaszával hadbavonult férjéhez, mert ezzel gyengíti annak ellenálló erejét ott künn a harcmezőn, hanem forduljon bizalommal a Bajtársi szolgálathoz, ahol ügyét lelkiismeretesen kivizsgálják, felvilágosítják s a ha jogos a kérelme, vagy panasz az haladéktalanul elintézik s ezzel megkíméli saját magát, hozzátartozóit egy csomó kelemetlenségtől, másrészt nem fertőzi meg a közhangulatot legtöbbször alaptalan vádaskodással. A Bajtársi szolgálat minden kedden és pénteken délután 5—6 óra között tart szolgálatot a városháza 12. sz. szobájában. Bejár a városháza utcai kapun (Jobboldali lépcsőház, első ajtó).

Szabadliceum.

A mai magyar szellemi élet legújabb kérdésről, a Népi Magyarorszárról beszélt a Szabadliceum f. hó 14-én tartott előadásán dr. Balla Péter zenetanár, néprajzi gyűjtő, P. Nagy Töhötöm az eredeti előadó elháríthatatlan akadályok folytán nem jöhetett el s maga helyett Balla Pétert a kiváló népdalgyűjtőt kérte meg előadás tartására. P. Nagy azonban ígéretet tett, hogy elmaradt előadását feltétlenül meg fogja tartani. Viszont éppen P. Nagy nak tartozunk hálával, hogy ilyen kiváló helyettesről gondoskodott, hiszen Balla Péter ma már országos fogalom.

Balla előadását a fogalmi kérdések tisztázásával kezdte. Szemben állította a népi Magyarországot az uri Magyarországgal s

pokra épített Magyarországot igen nehéz lesz anyagi szempontból megalkotni, de spirituális téren annál könnyebb. A lira, az érzelmek terén már meg is oldódott ez a kérdés. Itt elsősorban vezet a népdal. A mai magyar ifjuság már ezeket az ősi népdalokat dalolja, s ha ez a nemzedék felnő, akkor magával hozza a népkultúra tiszteletét, szeretetét és ismeretét s így várható majd lassan és fokozatosan a népi Magyarország felépítése, mert a jövő Magyarországa csakis ez lehet.

Az előadás végén a gimnázium énekara röktönzött tanítás mellett régi magyar népdalokat énekelt, végül a közönség is lelkesen énekelte a dalokat, melyeket Balla Péter közvetlen formában, nagy szakértelemmel és lelkesedéssel maga tanított be percek alatt. Így gyakorlati példáját mutatta annak, hogy a népi Magyarország kérdése egy ponton már megoldódott.

A következő előadást Bán János pécsi zeneiskolai tanár fogja tartani Törörszagról hanglemezekkel és vetített képpekkel.

(ge)

A gimnázium önképzőkörének vendégszereplése a Leventeotthonban.

A gimnáziumi tanulójifjuságunk a leventeképzésben való bevonása magával hozta, hogy a középiskolai ifjuság és a földműves, iparos és munkás ifjuság egy táborban, egy, közös szellemi vezetés alá jutott s ezzel az egészséges magyar társadalom alappilléireinek építése is megkezdődött. A gimnázista diák és a munkás ifjú nem nézett többé ellenséges szemmel egymásra, hanem a magyar testvéri gondolat jegyében kezelt fogtak, hogy együtt haladjanak azon a uton, melynek végén az egészséges magyar társadalom szilárd építménye emelkedik. Ez a gondolat vezette a mohácsi városi gimnázium Kisfaludi Károly önképzőkörét, meluk f. hó 13-án, vasárnap d. e a Levente-otthonban irodalmi műsorral vendégszerepelt az ott összegyűlt leventék előtt. Az ünnepségen megjelent Mohács város és járás levente parancsnokával az élén a levente bizottság, köztük vitész Szőnyi Alajos polgármester, dr. Schmidt Miklós leventeegyesületi elnök dr. Pap Ferenc városi tanácsnok, és még sokan mások.

A műsort a leventezenekar nyitotta meg a Himnusszal. Majd Neumayer István III. o. t. szavalt el lelkesen Sajó Sándor Fegyverre c. költeményét. Utána Hites Ferenc gimn. igazgató monddott bevezető beszédet, melyben rámutatott ennek az ünnepségnek jelentőségére a leventenevelés szempontjából. A gimnázium lelkes ifjusága eljött a leventékhez, hogy bemutassa azokat a szellemi kincseket, melyeket a középiskolai tanulmányok során összegyűjtött s egybe azt is dokumentálja, hogy ezeket a magyar közösség érdekében gyűjti össze. Egyben meghívta a leventefjuságot, hogy a kulturális együttműködés érdekében a leventeegyesület irodalmi szakosztálya rendezzen hasonló irodalmi gyű-

lést, Majd *Arató Béla* VII. o. t. az önképzőkői alelnöke adta elő Gyóni Géza: *Alom* a sátorban c. melódrámáját *Szönyi Béla* VII. o. t. harmóniumkíséretében művészi átéléssel, nagy hatással. *Prasch János* VIII. o. t. önképzőkői titkár. A magyar katona és a magyar irodalom címen tartott igen tartalmas előadást, melyet a szemléltetés során *Urkövi József* VIII. o. t. Balasa: *Vitézi ének*, *Csomor László* VIII. t. o. Zrínyi Török áfium, *Lang Aladár* VIII. o. t. Peroráció és *Szeszán Imre* VI o. t. Petőfi Csatakal c. irodalmi szemelvényekkel tettek érdekesebbé, valamint az önképzőkör korusa katona dalok eléneklésével élénkített. Erdélyi József: *Kis szék c. versét Arató Béla* VII o. t. szavalta élményszerűen, nagy tetszéssel. *Apáti Attila* VIII. o. t. Sinka István: A szobor neve: *Kenyérszög c. költeményét szavalta*, majd az önképzőkör szavalókorusa *Arató Béla* vezetésével előadta *Dalmady Győző*: *Csak magyarok legyünk!* c. költeményét. *Mécs László Vád és védő beszéd c. költeményét* lelkes átéléssel szavalta *Nyárai György* VII. o. t. *Gaál Endre* az önképzőkör vezető tanára zárószóiban rámutatott a leveinteizmény honvédelmi jelentőségére a multban és a jelenben.

A régi kereteket azóta kiszélesítették és a testi nevelés mellett a szellemi nevelés fontosságára is nagy súlyt helyeznek. Ennek a felismerése indította a gimnázium önképzőkörét arra, hogy vendégszereléssel vállalja annak a testvéri gondolatnak a kimélyítését, melynek célja az egységes magyar társadalom megteremtése „Elfogadtuk a leveinteifjúság felénk nyújtott kezét — mondotta *Gaál Endre* — magyar szeretettel megszorítottuk és nem akarjuk többé elengedni, hanem a kéz a kézben akarunk haladni veletek, magyar leventeikkel előre a szebb, boldogabb magyar jövő felé.” Beszédét a leveinteifjúság meghívásával fejezte be, abban a reményben, hogy az együttműködés a gimnázium és a leveinte-olthon között nem marad óhaj, hanem tetté válik.

Majd megköszönte a Levente-bizottságnak, hogy ezt az ünnepeket lehetővé tette és a rendezést testvéri együttérzéssel elősegítette. A Levente-bizottság nevében *dr Schmidt Miklós* leveinte-egyesületi elnök felhívta a leveinteifjúság figyelmét az irodalmi kérdések iránt való érdeklődésre abban a reményben, hogy minél többen fognak jelentkezni a leveinte ifjak közül az irodalmi szakosztályban, hogy lelkük ne mesítésén dolgozzanak. A ünnepe végén a leveintezenekar előadta a leveinte indulót.

— **Megkezdődött a rizskiosztás.** A város részére kiutalt rizs kiosztása megkezdődött, a fejadag 15 dkg. a rizst a finomlisztjegy 11 szelvényére adják ki. Más szelvényre rizst kiadni nem szabad. A vámörlésre jogosult finomlisztjegylen rendelkező termelők úgy juthatnak rizshez, hogy kettő kg. fehér (nullás) lisztet *Pazaurek* lisztkereskedőnek átadnak, aki erről igazolást ad és ezzel a igazolással a kereskedőnél rizs vásárolható.

HIREK

— **Kormányzó úr rádiószózata.** A *Kormányzó úr* december 24 én délután 5 órakor, karácsony előestéjén rádiószózatot intéz fiainkhoz. A szózatot a rádió 24 én 17 órakor Budapest I. hullámhosszán sugározza.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó úr a hősi halált halt *Szépe György* szkv. főhadnagynak, *Horváth Imre* t. t. zászlósának a magyar lovagkeresztet és *Lotz Antal* t. t. honvéd németbolyi lakosnak a magyar kieszűst vitézségi érmet adományozta bátor és önfeláldozó magatartásukért. — *Papp Péter* tartalékos honvéd, mohácsi lakosnak az elenség előtt tanusított bátor magatartásáért a kis ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Miniszeri elismerés.** A m. kir. Iparügyi miniszter négy, illetve öt évtizedet meghaladó kiváló ipari tevékenységükért *Dobszai Mátyás* sütőmester, *Huth János* ácsmester, *Menczinger József* kopácmester és *Oh Ferenc* cipészemester mohácsi lakosoknak elismerését fejezte ki. A miniszeri elismerés Mohács városának négy tevékeny és közszereletben álló iparosát megérdemelten érte.

— **Éjféle mise.** A plébánik közlik a hívekkel, hogy a Légo miatt az éjféle mise ez évben elmarad, helyette Böved este 6 órakor a fogadalmi. püspök és zárdatemplomban lesz megtartva.

— **Új felsőházi tagok.** Baranyavármegye törvényhatósága dec. 14 én megtartott rendkívüli közgyűlésén *vitéz Kovách Antal* ny. vezérőrnagy és *dr Heckenberger Konrád* felsőházi tagokul, míg *Kammerer Andor*, *Gossmann Márton*, *vitéz Sztankovászky Pált* felsőházi póttagokul választotta.

— **Halálozás.** *Schäffer Antal* vendéglős 71 éves korában, dec. 14-én, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 16 án volt a róm. kat. temetőben igen nagy részvét mellett. Halálát édesanyja, gyermekei, testvére és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Segédorvosi kinevezés.** *Dr Blaskovich Iván* főispán *dr Gyöngyösy György* mohácsi »László« közkörházi kiségitő orvost segédorvossá nevezte ki.

— **Mansz teadélután.** Ezidén is megtartja hagyományos teadélutánját a Mansz karácsony másnapján az Iparoskörben. Kezdeté délután 6 órakor. A tiszta bevétel mint mindég, a szegény gyermekek felruházására lesz fordítva.

— **Kinevezés.** *Szollár Klárát* a mohácsi kir. járásbírószághoz dijnokká nevezték ki.

— **Új ovónői állások.** A m. kir. Belügym. uter hozzájárult Mohács megyei városban szervezendő két új ovónői állás szervezéséhez. A két ovónői fizetéséhez az állam 70%-os államszegélyt ad.

— **Nagy karácsonyi vásár.** Képes és mesekönyvek, ifjúsági iratok, amatőr albumok, emlékkönyvek, társasjátékok, töltőtollak, levélpapírok nagy választékban kaphatók: *Fridrich Oszkár* könyvkereskedésében.

— **Adomány. Káldor Oszkár** 10.50 P adományozott lapunk kiadóhivatala utján a Szociális Misszió Társulatnak.

— **Hadbavultak karácsonyi kiosztása.** Hirt adtunk arról, hogy a hadbavonultak hozzátartozói Mohács város, a Női Honvédelmi szervezet és a Bajtársi szolgálat karácsonyi ajándékokkal kívánja ellátni. Bizonyos nyersanyaghiány miatt egyrészt, valamint a Leventék országos ünnepségébe való bekapcsolódás következtében felsőbb helyről jött utasítás alapján a karácsonyra tervezett ünnepség nagyszabású ünnepség keretében január hóban lesz megtartva. Éppen ezért kéri *vitéz Szönyi Alajos* polgármester mindazon társadalmi egyesületeket, amelyek karácsonyi segélyeket kívánnak kiosztani a kisebb szeretetadományokon kívül (cukor sütemény) e segélyezéseket hagyják január hóra, amikor is majd bekapcsolódnak a város nagyszabású ünnepségébe. A város a hadbavonultak hozzátartozóinak karácsonya szintén csak szeretetszolgálat ad és a ruhaneműeket, fűtőanyag s egyéb segélyek kiosztását januárban rendezzi.

— **30.000 P-ös államsegély.** A m. kir. Belügyminiszter Mohács megyei városnak pótköltségvetésével kapcsolatban 30 000 P-ös államsegélyt utalt ki.

— **OTI ker. pénztár Mohácson?** Lapunk hasábjain is foglalkoztunk már a mohácsi O. T. I. ker. pénztár szükségességéről. E kérdésben a napokban igen fontos miniszeri ígéret hangzott el *Vétek János* a pécsi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, aki mindig nagy érdeklődést mutatott Mohács problémái iránt e hó elején megtartott miniszeri értekezleten szóvá tette egy mohácsi OTI ker. pénztár felállítását Indoklásában hangsúlyozta egyrészt azon tény, hogy Mohácson volt is eredetileg kerületi pénztár s azóta már a Délvidék is felszabadult s így a mohácsi pénztár a város és környékén kívül központja lehetne a felszabadult délbaranyai területeknek is. Szóvá tette azt is, hogy Mohács város e célra a város központjában a Deákterén ház helyet is ajánlott fel. *Varga József* iparügyi miniszter szívesen fogadta tervet és kilátásba helyezte, hogy a tervvel hamarosan kíván részletesen is foglalkozni.

— **Gazdák figyelmébe.** Aki még nem vitte volna be *Német Géza* Hombárbizományoshoz a leszámoltatás során beszolgáltatásra előírt kenyérgabonát, az e hónap végéig fellételesen szállítsa be. Más mint *Német Géza* az átvételre nem jogosult.

— **Borkóstoló a Kaszinóban.** December 18 én volt a mohácsi Nemzeti Kaszinóban a szokásos évi borkóstoló. A nagy érdeklődés mellett lezajlott estén 32 termelő borát mutatták be. A versenyen első díjat *Husti Sándor* vezető telekkönyvvezető, a második díjat *dr Szlávi Kornél* kir. közjegyző, a harmadik díjat *Roheim Jenő* mérnök fehér borai nyerték.

— **Országos vásár.** December 21 én, hétfőn Mohácson országos állat- és kirakodóvásár lesz, amelyre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Államsegély a gimnáziumnak.** A m. kir. Kultuszminisztérium a mohácsi városi gimnáziumnak do'ogi kiadásai részbeni fedezetére 4 000 P-ös államsegélyt juttatott.

— **Kötelező a tejbeszolgáltatás.** A m. kir. Közéllátásügyi Miniszter 113 400/1942. sz. r. szerint a termelő köteles a rendszeresen fejt tehének után Baranya vm területén tehénként 600 liter tejet, közellátás céljaira beszoolgáltatni. A tej beszoolgáltatásának időpontját a termelő maga határozhatja meg, azonban minden év december hó 31 napjáig e kötelességek eleget kell tennie. Ha egy gazdasági udvarban csak négy vagy annál kevesebb tehenet tartanak, akkor az első tehén után csak 180 liter tejet kell beszoolgáltatni. Ez alól is mentesek azok, akik csak egy tehénnel rendelkeznek, ha a háztartásukhoz tartozók száma három, vagy ennél több. Ha valaki szállítási nehézségek miatt tejbeszoállítás kötelességének eleget tenni nem tud a törvényhatóság első tisztviselőjének engedélyével tejjel helyett tejfelt vagy vaját szolgáltathat be. Ilyen esetben egy liter tejfelt öt liter tejként egy kilogramm vaját pedig huszonöt liter tejként kell számításba venni. A beszoállítandó tej hova szállítása iránt később történik intézkedés és annak helyét időben a termelőkkel közölni fogjuk. A termelő a beszoállítandó mennyiségen felül termelt tejet, közvetlenül a fogyasztónak eladhatja. A termelő (tejjiparos) köteles tejjel, vagy tejtermék szállítását végző személyt, (kocsis, kocsiskísérő) a szállított tej eredetét feltüntető igazolvánnyal ellátni. Ezeket a igazolványokat a polgármesteri hivatal adja.

— **Jelentkezünk repülőgépvezetőnek.** A m. kir. Honved Légierők Parancsnoksága a motoros repülőgépvezető (pilóta) személyzet kiegészítését 1943 ban is elsősorban önként jelentkező ifjakból óhajtja biztosítani. Ezért a Magyar Aero Szövetség útján felhívja hazánk ifjúságát jelentkezni tényleges katonai szolgálatra repülőgépvezetőnek. Pilótakiképzésre jelentkezhetnek azok a 17. életévüket betöltött, de 21. életévüket túl nem haladott ifjak, akik az elemi iskola 8 osztályát, illetve a középiskolák 4 osztályát sikerrel elvégezték. A »Horthy Miklós« repülőakadémiára jelentkezőknek a gimnázium, vagy a reál-gimnázium 8. osztályának, a tartalékos tiszti kiképzésre jelentkezőknek pedig a gimnázium, vagy ezzel egyenértékű más középiskola legfelsőbb osztályának elvégzését kell igazolni. A haderőn kívüli motoros kiképzés előreláthatólag 1943 július 1 től október 1-ig tart. A kérvényeket legkésőbb 1943. február 1-ig kell benyújtani a Magyar Aero Szövetséghez. Részletes felvilágosítást nyújt és a kérvényhez szükséges mellékleteket is megküldi az érdeklődőknek a Pécsi Egyetemi Repülő Club motoros repülő kik. kerete, Pécs, Repülőter.

— **Szirenappróba.** Szombaton, december hó 12 én 13 órakor szirenappróba lesz. A próba alatt 30 másodpercig a »Légi veszély elmúlt« jelzést lehet majd hallani.

HIRDESSEN a Mohácsi Hirlapban.

— **Balkáni állapotok a Barát és Tisza István utcákban.** Kaptuk az alábbi levelet. Igen Tisztelt Szerkesztő Úr! Egyik nap este 7 órakor utam a Barát utcában vitt. Mit sem sejtve a Tisza István és Barát utca sarkán átlaktam menni az uttesten s pillanatok alatt az egyik lábam árokba került. Sikerről idejében még visszalépnem, aztán miután kissé jobbra léptem bokáig érő sárba sülyedtem. Némi tapogatózás után rájöttem a korom sötétben, hogy itt még mindig a kórházi csatornázási munkálatok folynak, amely már lassan nemcsak az ott lakók, hanem minden arra járó ember idegeire megy. Valahogy átkerültem a másik oldalra, ott meg egyszerre csak eltűnt lábam alatt a járda. Amint úgy négykézláb tapogatózom megállapítottam, hogy felszedték a járdát. Hát jó ezen is át kell esni. Továbbmenve egyszerre csak lábbizet veit a lábam. A sötétben nem vettem észre, hogy a Barát utca északi oldalán a falig áll a víz, mert nincs lefolyása. E különböző balesetek emlékéitől kísérve néztem meg aztán nappal az ottani állapotokat s azok bizony balkániak. Ha már, nem tudom kinek a hanyagsága miatt ennyire elhúzódott ez a csatornaépítés, miért nem történik legalább a járókelők testi épsége miatt intézkedés? Miért nincs figyelmeztető lámpa? Elvégre piros, zöld, vagy kék lámpát még a légóttalmi szabályok is megengednek. Annak felállítására a legkevesebb. Aztán miért nem kotorják le az uttestet legalább hetenként egyszer, hisz az ott lakók elbeszélése szerint az arra járó autók is nemegyszer beleszagadnak a sárba? Miért nem igyekeznek a munkálatok alatt a vizet valahogy levezetni? Sürgős intézkedés kell e lehetetlen állapot megszüntetésére még mielőtt valami komoly baleset történne. Tisztelettel: Alíráás. (Illetékesek figyelmébe ajánljuk. A Szerkesztő)

— **Gyalogjárók építése.** A város 100 000 pengős járdaépítési programja szépen indult meg s sok utca már befejezést is nyert. Egyes utcákban azonban abba kellett hagyni a kőburkolatok lefektetését, mert a már régen megrendelt kömennyiség szállítási eszközök hiányában nem tud Mohácsra jutni. Mégis, hogy az építési program ne álljon meg egyes utcákban, ahol a szabályozási vonal nem igen fog változni ott még a meglévő aszfaltot használja fel a város. Ez ugyan valamivel megdrágítja a járdákat, de mégis célravezetőbb, mint ha egyáltalán nem lehetne megoldani a már megkezdett utcáknak új járdákkal való ellátását. Egyébként kő hiány miatt a szigeti homorudí ut építését is ideiglenesen abba kellett hagyni.

— **Tartózkodjunk a karácsonyi utazásoktól.** A MAV nak az idén semmiképpen sem áll módjában, hogy miként a múltban szokásos volt karácsony előtt, ezután is külvonlatokat állítson be. Az ilyen körülmények között esetleg jelentkező tömegesebb forgalom esetén a MAV nem tudja biztosítani a karácsonykor utazók megfelelő elhelyezését.

— **Karácsonyi segélyt kapnak a tanítók.** A mohácsi róm. kat. Egyházközség a 30 tagú fentes-tületének és az egyházközség összes alkalmazottainak támogatására 100%-os és családi pótlékos karácsonyi segélyt szavazott meg. Ez már a negyedik év, amelyben a mohácsi r. k. egyházközség alkalmazottainak segélyére siet.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1942. december 11-től dec. 18-ig
Születések: Duboviczky Miklós, Szőnyi Elvira, Koleszár László, Tadicus Dusan, Nagy József Ferenc, Péterfalvi István, Mamusics Mátyás, Simon Ilona Mária.

Házasságkötések: Szabó Péter és Miklós Mária

— **Halálozások:** Zubán Mihály 88 éves, Fleckenstein Antalné 76 éves, Ritzl Jánosné 80 éves, Dobszai Istvánné 66 éves, Schäffer Antal 71 éves, Vargaics Mátyás 85 éves, Hellenbárt Mátyásné 61 éves, Nagy József Ferenc 1 napos.

SPORT.

Footballmérkőzés Szovjetföldön.

Pazaurek Dezső a Mohácsi Hirlap jelenleg hadbavonult sportrovatvezetője a fronton sem tagadja meg a vérévé vált footballt. A napokban kaptuk az alábbi érdekes sport tudósítást:

Valahol Oroszországban, 1942 november hó 21-én.

Mint a Mohácsi Hirlap sportrovatvezetője kötelességemnek tartom, hogy egy labdarugó mérkőzést, amelyet itt rendeztünk leírjak. Augusztus utolsó vasárnapján, 30-án közel a front-hoz, ahol az oszlopom bevolt építve labdarugómérkőzést tartottunk. Gyönyörű napsütéses idő volt a közeli elég simának mondható legelőn, ahol a lovaink napi legelésésüket végeztük, készítettük el a szabályos labdarugópályát. Pontos kijelölésekkel és szabályos kapukkal. Tehát minden előírászerűen végeztünk el. A mérkőzésre már napokkal előbb készültünk. Rendeztünk kisebb edzéseket. A mérkőzésre egy válogatott szerű csapatot állítottunk össze a környező alakulatokból. A csapat főzömét a hadihídoszlopok adták, de voltak benne utászok és pékek. Szerepelt benne honvéd, tiszt, sőt még hadnagy is.

Az alakulatomból balszélső szerepelt, aki jelenleg a Bajai MTE játékos. A ország minden részéből volt jóformán játékos volt egy patinásnevű, országos válogatott is Raffai, a Szegednek nagy hírű hávédje. Az ellenfél pedig egy német páncéios alakulat fiatal, jónevű labdarugókból összeállított csapata volt. A játékvezetői tisztet jómagam töltöttem be és jóleső érzés volt 5 hónap után újra szamba venni a sípot, futni a labda után, követni a játékot és lefujni a szabálytalanságokat. —

Nagyszámú katonaközség vette körül a pályát és már előre örült a német-magyar összecsapásnak. A határjelzői tisztet egy német és egy magyar honvéd látta el. A magyar honvédcenter indítja utnak a labdát és fergeteges rohammal vezetik be a

játékot. A szép szál németek ijedten védekeznek. Centerhal-funk, aki nagy játékosnak látszik nagyvonalúan irányítja a játékot. A bőszi drukkerek biztatják a katonákat. Szébbnél szebb támadást vezetnek csatáraink, amelynek eredménye, centerünk gölt fejel 1:0. Ez még jobban felvillanyozza játékosainkat és nem igen engedik szóhoz a sógorokat és ujjabb gollal terhelik meg hálójukat 2:0. Lassankint a németek is feljönnek a nézőközön-ségük búzditására, amelynek eredménye gyors góljuk 2:1. Most már alábbhagy az iram és az eredmény a féldídig nem változik. Féldídigben mi örülünk, míg az elenfelek tisztjeiktől fejmosást és tanácsokat kapnak. A II. féldídiget fergetes német támadások vezetnek be. Az első féldídig nagy iramától a kevés edzéssel rendelkező fiaink visszaesnek és előbb vedelmi hibából kiegyenlítetnek, majd utána azonnal a vezetést is megszerzik a németek 2:3. Búzdítani próbáljuk embe-reinket, akik próbálkoznak is a kiegyenlítésével, de a 16 percben a labda felmondja a szolgálatot és sajnos nincs másik labda nem mint otthon, nem lehet folytatni a játékot. A németek 3:2 vezetés mellett mindenki fájdalomra abbamarad a játék azzal, hogy az egyik napon tartunk egy újat. Sajnos ez nem valósulhatott meg, mert jött a parancs és azonnal el kellett hagynunk állomáshelyünket és tovább kellett folytatnunk vándorlásunkat. A héthónapi orosz-országi katonaközségünknek ez volt az első és utolsó sportélménye.

Pazaurek Dezső.
Tábori postaszám:

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen halottaink

LÖVENTHEIL BÉLA és LÁSZLÓ

elhunyta alkalmával mélyszéges fájdalomokat részvétkiifezésükkel és részvétlátogatásukkal enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Löventheil-család.

Eladó
6000 □-öl szántóföld

Érdeklődni lehet: Bakács utca 37. sz. a.

ELADÓ az Ujtelepen egy

194 négyszögöles HÁZHELY.

Érdeklődni lehet: Garai utca 13. sz. a.

Vásárolja Ön is

azt a varrógépet,

melyet az egész

világ vásárol:

VERITAS-t!

Közzetkpviselet:

BAUER KÁROLY

vaskereskedő

MOHÁCS.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30.— P
Rozs	28.— P
Takarmányárpa	24 50 P
Sörárpa	29— 31.— P
Zab	27.— P
Morzolt tengeri	20 50 P
Tengeri csöves új	15 70 P
Bab, fehér	67—74.— P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb I. r.	2.10 P
130 " " " I. r.	2.05 P
115 " " " I. r.	2.02 P
100 " " " I. r.	1.98 P
80 " v. neh. sonkasüldő	1.98 P
145 " vagy nehezebb II. r.	1.92 P
145 " kevesebb II. r.	1.86 P

Ápolónőnek,

orvosi rendelőbe kiegészítőnek ajánlkozom gyakorlattal.

Halász utca 8. sz.

HIRDETMEŒNY.

Bevonulásom miatt tavaszi velés alá kerülő földjeimet feles művelésre kiadom. Ugyanott 4 darab igásló eladó.

VARGA PÁL

Alsómező 28. szám.

Értesítés!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Mohácson, Drágffy utca 30. szám alatt

kézimunka és előnyomda

üzletet nyitottam. Minták és fonalak nagy választékban Ugyanott géphímzés és monogramozást is vállalok. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Kántor Ferencné

ELADÓ egy függőkőves daráló, új önélesedő kővel, hozzá 2 pár kő, 40 cm. átméretű Ugyanott 3 szalmakas jól betelt **méh-család** és egy **szesz-főzőst** 150 liter irtartalommal, széles, lapos kivitelben (súlya 100 kg.) eladó.

Bakács utca 25.

ELADÓ a Baross utca 23 számú

háza nagy telekkel

Bővebbet a bázatulajdonosnál.

Ultra-vitalux lámpa

(mesterséges naptény) orvosi rendelésre és utasítás alapján bérelhető

Dr Auher gyógyszerárban.

ELADÓ egy teljes

hálószoba berendezés

és más tárgyak. Mező u. 10. sz. a.

Italmérők

figyelmébe!

Mohács és vidéke fajborainak erakata:

Németh József

bornagykereskedőnél

Mohácson, Felső-

Dunator 21. szám

alatt. Telefon: 44.

Versenyképes árak: Kommercborok olcsó áron! Hordókat kölcsönadok. Pontos kiszolgálás. A villányi Teleki Szőlőtelepek helyi képvisellete!